

Kutter utslipp ved å investere i skolen!

Nå lønner det seg med fornybart! Fylkestinget i Vestfold og Telemark har i siste møte vedtatt en rekke investeringer som både vil kutte fylkeskommunens direkte utslipp av klimagasser, spare store mengder strøm og kostnader, og samtidig løfte videregående opplæring.

- 25 millioner kroner til solcelleanlegg på alle fylkeskommunens bygg
- 40 millioner kroner i lønnsomme energieffektiviserende tiltak i fylkeskommunens bygg
- 7 millioner kroner til anskaffelser av elektrisk lastebil ved yrkessjåførlinja i Notodden, fossilfri minibusser ved Skien VGS, Melsom VGS og Vest-Telemark VGS, og elektrokjele ved Skiringssal folkehøyskole
- 2,8 millioner kroner til fjernvarme på Thor Heyerdahl VGS og Færder VGS
- Dette sparer samfunnet for 4,4 millioner kwh som kan brukes til andre formål, sparer strømutgifter på skolene våre som kan bruke de samme pengene på undervisning, og kutter fylkeskommunens direkteutslipp med 80 prosent

Solceller

Da Hovedutvalget for klima, areal og plan sist i 2020 fikk en utredningsrapport om kostnader og lønnsomhet ved å bygge solcelleanlegg på alle fylkeskommunale bygg, ble kun ett av 26 prosjekter vurdert som lønnsomt. Hovedutvalget dristet seg likevel til å bestille to anlegg, ved Thor Heyerdahl VGS og Sandefjord VGS. Men hovedutvalget så seg ikke fornøyd, og ba om nye beregninger ut fra ny teknologi, nye innkjøpspriser og høye strømpriser.

Nå, halvannet år senere, viser de nye beregningene at kun ett av de resterende 24 prosjektene vil være ulønnsomme. Det er en enormt stor endring i vilkårene for fornybare investeringer, på svært kort tid.

Fylkestinget bevilget i juni 25 millioner kroner til solceller på egne bygg. Det vil bety:

- Solcelleanlegg ved 23 fylkeskommunale bygg
- 8800 kvadratmeter med solceller
- Produsere 1,1 millioner kwh med strøm, og avlaster nettet for dette
- En total investering på 23 millioner kroner
- Solid lønnsomhet med en nåverdi på 9 millioner
- Samtlige prosjekter nedbetalt innen 25 års levetid, de fleste innen 20
- Samtlige prosjekter er co2-nøytralt innen åtte år

Energieffektivisering

Fylkestinget ba i desember 2021 om å erstatte fossil oppvarming ved Thor Heyerdahl VGS med fjernvarme, og ba samtidig fylkesdirektøren legge fram forslag til prioritering av energieffektiviserende investeringer i fylkeskommunens bygningsmasse, og planlegge for å erstatte fossil energi i drift av stasjonært utstyr.

Resultatet er en liste på 60 små og store tiltak, der den største investeringen er på 8,5 millioner kroner til varmepumpe med energibrønner tilknyttet isvannanlegg på Thor Heyerdahl VGS, og den minste investeringen er på 5 500 kroner til oppdatering av et driftsanlegg ved Melsom VGS.

Til sammen vil de 60 tiltakene spare 3,3 millioner kwh strøm fra driften av fylkeskommunens bygg, hvert år. Det gir en beregnet besparelse på 4,4 millioner kroner i året. Investeringsspakka på 39,5

millioner kroner har en beregnet nåverdi på 23,6 millioner kroner. Gjennomsnittlig nedbetalingstid er på 10 år.

Tiltak for å redusere direkte klimagassutslipp

Fylkestinget vedtok i budsjett- og økonomiplan 2022-26 at fylkeskommunen skal redusere sine direkte utslipp med 70 prosent. Hovedutvalg for klima, areal og plan ble forelagt tiltak for å nå dette målet.

I fylkeskommunens klimaregnskap er det beregnet et direkte utslipp av 774 tonn CO₂e årlig, der 479 tonn er fra oppvarming og 295 tonn er fra drivstoff. Derfor vedtok fylkestinget å kutte ut bruken av fossil oppvarming ved Thor Heyerdahl VGS og Færder VGS, og erstatte en gassdreven kjele for spisslast på Skiringssal folkehøyskole med en elektrokjele.

Utslippene fra drivstoff skal kuttes ved å anskaffe fossilfri kjøretøy, som elektrisk lastebil til yrkessjåførlina på Notodden VGS, og fossilfri minibusser til Skien VGS, Melsom VGS og Vest-Telemark VGS. En elektrisk lastebil ved yrkessjåførlinja, gir både lever og lærere tilgang til morgendagens kjøretøy, og framtidsrettet kompetanse i opplæringsmiljøet i fylket.

Tidligere har fylkestinget også bevilget midler til å investere i miljøvennlig maskiner og utstyr, der Re VGS kjøpte inn elektrisk hjullaster og elektrisk gravemaskin, Sandefjord VGS fikk ny avfallskomprimator, Notodden VGS fikk ny sveisesimulator, Skien VGS, Greveskogen VGS og Thor Heyerdahl VGS fikk nye drivhus, oppfølgingstjenesten fikk el-sykler, og Rjukan VGS, Horten VGS og Bø VGS fikk kjøpe elektriske minibusser.

Utslippskutt og investering i skolen

Alle disse investeringene er med å kutte utslipp av klimagasser. 1,1 millioner kwh fra solcellene, og 3,3 millioner kwh fra energieffektiviseringen, gjør at fylkeskommunen vil avlaste strømmettet for mer enn 4,4 millioner kwh årlig.

Strøm som produseres fra solceller på egne bygg avlaste nettet, og den samme mengden strøm kan brukes til erstatning for fossil energi. På den måten sparer investeringene våre utslipp fra fossil energi andre steder.

Det er ingen grunn til å bruke fossil oppvarming i moderne bygg. Med disse tiltakene kutter fylkeskommunen omsider ut den siste bruken av fossil oppvarming, og erstatter fossil oppvarming med fjernvarme.

Mer effektiv energibruk i drift av bygningene gjør også at skolene og de andre virksomhetene kan bruke mer av pengene som i dag går til drift av bygg, på tjenester og innhold. Det betyr for eksempel at en skole kan bruke penger de i dag må bruke på strømrregninga, til undervisning og psykososialt miljø for elevene. I tillegg får elevene topp moderne utstyr å utvikle seg på med nytt utstyr.

Vestfold og Telemark fylkeskommune vil med disse tiltakene etterlate bygningsmassen i fylket i bedre stand enn vi overtok den i.

Ådne Naper (SV)

Leder av Hovedutvalg for klima, areal og plan

Vestfold og Telemark fylkeskommune

Tlf: 99383783